

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristö
Ympäristöterveydenhuolto
Päivi Kauppinen

29.1.2025

Julkinen

OHJE KAUNEUS- JA JALKAHOITOLAN, TATUOINTI - JA LÄVI STYSLIIKKEEN, KUPPAUSLIIKKEEN, AKUPUNKTIOHOITOLAN JA SOLARIUMIN PERUSTAMISEEN

1. Yleistä

Tämä ohje on tarkoitettu kauneus- ja jalkahoitolan, tatuointi ja lävistysliikkeen, solariumin tai muun vastaavan ihonkäsittelyä tarjoavan liiketilan perustamiseen tai vanhan liikehuoneiston muuttamiseen tällaiseen toimintaan. Ohjeessa kerrotaan myös kotiin perustettavien tai liikkuvana toimivien toimijoiden vaatimuksista.

Hygienia- ja omavalvontaohjeistusta löytyy Valviran ohjeesta "Kauneushoitolan ja muun vastaavan tilan sekä ihoa rikkovan toiminnan hygienian sekä omavalvonnan vaatimuksista (18.12.2024)" [Ohje+kauneushoitolan+ja+muun+vastaavan+tilan+sekä+ihoa+rikkovan+toiminnan+hygienian+ja+omavalvonnan+vaatimuksista+2024.pdf](#)

2. Neuvonta

Ympäristöterveydenhuollosta saa etukäteisneuvontaa liiketilan perustamiseen. Neuvontaa varten tarvitaan liiketilan pohjakuva, johon on merkitty sen rakenteet (esim. vesipisteet) sekä tieto siitä, mitä toimintaa tilassa tehdään. Neuvonta on maksutonta ja sitä kannattaa pyytää jo toiminnan suunnitteluvaiheessa. Ohjeen lopussa on tarvittavat yhteystiedot.

3. Ilmoitusmenettely

Terveydensuojelulain 13§:n mukainen ilmoitus tulee tehdä 30 vrk ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus tehdään myös, kun toimintaa tai tiloja muutetaan olennaisesti, liikkeessä vaihtuu toiminnanharjoittaja, tai toiminta lopetetaan.

Ilmoituksen voi tehdä sähköisesti osoitteessa [ilppa.fi](#) (vaatii tunnistautumisen). Sen voi tehdä myös Kuopion kaupungin sivuilta löytyvällä lomakkeella <https://www.kuopio.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-terveys/julkisten-tilojen-olosuhdevalvonta/>. Lomakkeen voi toimittaa

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristö
Ympäristöterveydenhuolto
Päivi Kauppinen

29.1.2025

Julkinen

sähköpostilla [ymparistoterveys\(at\)kuopio.fi](mailto:ymparistoterveys(at)kuopio.fi) tai osoitteeseen Kuopion kaupunki, ympäristöterveydenhuolto, PL 1097, 70111 Kuopio.

Ilmoitusten käsittely on maksullista. Maksut määräytyvät Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuollon maksutaksan mukaisesti. Todistus ilmoituksen käsittelystä lähetetään kuukauden kuluessa toimijan sähköpostiin.

Ilmoituksen liitteenä tulee olla liiketilan rakennusluvan mukainen pohjapiirustus, johon on merkitty vesipisteet ja niiden käyttötarkoitus, asiakastuolit, wc, sosiaalitila, siivouskomero jne.

Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava ympäristöterveydenhuoltoon esim. sähköpostilla, jolloin kohde poistetaan valvontarekisteristä.

Ilmoitus kauneus- ja jalkahoitolasta

Kauneus- ja jalkahoitolasta tulee tehdä ilmoitus ympäristöterveydenhuoltoon. Ilmoitettavia palveluja ovat mm. kasvo-, jalka- ja kynsihoidot, kestopigmentointi, microblading, täyteainepistokset jne. Ympäristöterveydenhuollosta saa tarvittaessa lisäohjeita ja tietoa mm. siitä mitä kauneusalanpalveluja ilmoitusvelvollisuus koskee.

Kauneus- ja jalkahoitolasta riittää yksi virallinen ilmoitus, vaikka tilassa toimisi useampi yrittäjä. Virallisen ilmoituksen toiminnankuvauksessa kerrotaan kaikki hoitolassa annettavat hoidot ja palvelut. Lasku ilmoituksen käsittelystä lähetetään ilmoituksen tehneelle yrittäjälle.

Muut samassa tilassa toimivat toimijat lähettävät sähköpostilla ympäristöterveydenhuoltoon seuraavat tiedot: kauneushoitolan nimi ja osoite missä toimivat, oma y-tunnus, nimi, yhteystiedot, mitä toimintaa tekevät, toiminnan aloittamispäivämäärä. Sähköposti lähetetään osoitteeseen [ymparistoterveys\(at\)kuopio.fi](mailto:ymparistoterveys(at)kuopio.fi). Nämä tiedot liitetään varsinaisen kauneushoitolan tietoihin, eikä tästä peritä erillistä maksua.

Kauneus- ja jalkahoitoloista tehdään ilmoitus silloin, kun toimintaa harjoitetaan liiketilassa. Jos asuinhuoneisto halutaan muuttaa kokonaan liiketilaksi, tulee olla yhteydessä myös taloyhtiöön ja rakennusvalvontaan. Vastaava ilmoitus tehdään, jos tila sijaitsee asunnon yhteydessä erillisellä sisäänkäynnillä varusteltuna. Muita kotihoitoloita ilmoitusvelvollisuus ei koske.

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristö
Ympäristöterveydenhuolto
Päivi Kauppinen

29.1.2025

Julkinen

Terveydenhuollon jalkahoitolan ammattilaiset eivät tee ilmoitusta kuntaan.

Ilmoitus tatuointi- ja lävistysliikkeestä

Tatuointi- ja lävistysliikkeestä tulee tehdä ilmoitus ympäristöterveydenhuoltoon. Jokainen omalla y-tunnuksellaan toimiva yrittäjä tekee oman ilmoituksen, vaikka toimisivat samassa liiketilassa.

Tatuoijat ja lävistäjät tekevät ilmoituksen, kun toimivat liiketilassa, kodin yhteydessä tai kiertävinä. Kiertävien yrittäjien pitää tehdä ilmoitus aina kotipaikkakunnan viranomaiselle.

Ilmoitus solariumista, kuppauksesta ja akupunktiosta

Solariumista tulee tehdä ilmoitus ympäristöterveydenhuoltoon.

Ihoa läpäisevästä kuppauksesta ("verikuppaus") tulee tehdä ilmoitus ympäristöterveydenhuoltoon. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä esim. kuiva-kuppauksesta.

Vaihtoehtohoitona annettavasta akupunktiohoidosta tulee tehdä ilmoitus ympäristöterveydenhuoltoon. Jos akupunktioita tehdään lääketieteellisin perustein ja tekijänä on terveydenhuollon ammattilainen, niin silloin toiminta ei ole terveysuojelulain mukaan ilmoitusvelvollista ympäristöterveydenhuollolle.

Rakennuslupa

Vanhojen toimisto- tai liiketilojen muuttaminen tarkoittaa usein luvanvaraista remonttia, vesipisteiden ja -eristeiden ja siivousväline- yms. huoltotilojen lisäämistä.

Perustettaessa tai muutettaessa liiketilaa, pitää yrittäjän yhdessä kiinteistönomistajan kanssa olla yhteydessä Kuopion kaupungin rakennusvalvontaan ([rakennusvalvonta\(at\)kuopio.fi](mailto:rakennusvalvonta(at)kuopio.fi), 017-185174) jo suunnittelu- vaiheessa. Siellä selvitetään, vaatiiko liiketilan muutos uuden rakennusluvan hakemista. Ympäristöterveydenhuolto ilmoittaa rakennusvalvontaan uudet liikehuoneistot.

4. Liiketilassa tapahtuva toiminta ja sen vaatimukset

Ilmanvaihto

Ilmanvaihdon tulee olla riittävä ja täyttää asumisterveysasetuksen vaatimukset. Akryylikynsien laittopisteessä tulee olla erillinen paikallispoisto. Rakennusvalvonta ohjeistaa ilmanvaihdon tarkemmin.

Työskentelytilasuositukset

Kauneus- ja jalkahoitolassa sekä tatuointi/lävistys huoneistoissa työskentelytilan tulisi olla yli 7 m²/asiakaspaiikka. Kynsihoitolassa työskentelytilan tulisi olla yli 5 m²/asiakaspaiikka. Asiakaspaiikat merkitään pohjakuvaan, jotta nähdään niiden sijainti mm. vesipisteiden suhteen.

Pintamateriaalit

Lattian, seinien, sisäkaton ja työtasojen pintamateriaalien tulee olla helposti puhdistettavia ja käyttötarkoitukseen soveltuvia.

Säilytys- ja varastotilat

Huoneistossa ei tule säilyttää muita kuin toimintaan liittyviä varusteita ja välineitä. Puhtaille ja käytetyille tekstiileille (kuten pyyhkeille ja työvaatteille), välineille, tarvikkeille ja muille materiaaleille tulee varata riittävästi säilytystilaa. Avohyllyt eivät ole suositeltava ratkaisu välineiden ja tarvikkeiden säilytykseen.

Pesupisteet ja välineiden huolto

- hoitotilassa hoitotuolien välittömässä läheisyydessä tulee olla käsi pesupiste, niin että siihen on esteetön kulku kaikista asiakastuoleista (pohjakuvaan merkitään vesipisteen käyttötarkoitus "käsi pesupiste")
- liiketilassa tulee olla välineiden pesupiste, jonka yhteydessä on työtaso välinehuollon laitteille ja astioille (tämä on merkittävä pohjakuvaan "välineiden pesupiste ja työtaso")
- pienissä liiketiloissa välineet voidaan pestä myös hoitotilan käsi pesupisteessä, jonka yhteydessä on silloin oltava välinehuollon työtaso (pohjakuvaan merkitään "käsi ja välineiden pesupiste ja työtaso".)
- jalkahoitovälineiden pesua varten suositellaan erillistä pesuallasta
- työvälineille tulee olla säilytys- ja kuivaustilaa
- työvälineiden desinfiointia ja sterilointia varten tulee olla tarvittavat laitteet ja aineet
- pienissä liiketiloissa jalkahoitovedet saa kaataa wc-pönttöön
- jalkahoitolassa, jonka vessalla on useampia käyttäjiä, on oltava erillinen kaatoallas jalkahoitovesille

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristö
Ympäristöterveydenhuolto
Päivi Kauppinen

29.1.2025

Julkinen

Siivousvälineet

Siivousvälineille ja -aineille tulee olla siivousvälineiden säilytykseen vähintään siivouskaappi, jossa kaikki siivousvälineet ja aineet säilytetään.

Siivouskaapissa tai -komerossa pitää olla vesipiste, kaatoallas ja kuivausteline tarvittaessa. Mikäli siivouskaapissa on vesipiste ja kaatoallas, on rakenteiden kestävä kosteutta ja vesiroiskeita. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kertakäyttöluuttuja tai pestä siivousluutut pyykinpesukoneessa (60-90C).

Siivousvälineiden pitää olla puhtaita. Jos siivouskaapissa ei ole vesipistettä, niin siivousjärjestelyistä pitää antaa selvitys ympäristöterveydenhuoltoon suunnitelmien yhteydessä. Selvityksessä kerrotaan, miten huolehditaan siivousvälineiden puhdistuksesta ja kuivaamisesta.

Pyykinpesu

Liikkeessä on suositeltavaa olla koneellinen pyykinpesu ja kuivaus. Piennissä liikkeissä voidaan pyykkihuolto järjestää myös yrittäjän kotona. Tekstiilit tulee pestä vähintään 60C lämpötilassa.

Liinavaatteille tulee olla riittävästi säilytystilaa. Puhtaat ja likaiset tekstiilit sekä välineet tulee säilyttää erillään toisistaan.

Wc- ja sosiaalitilat

Henkilökuntaa varten tulee olla wc- ja sosiaalitila (mm. pukukaapit tai naulakko). Wc:ssä tulee olla käsienpesupiste. Asiakkaille tulee olla mahdollisuus käyttää wc:tä.

5. Kodissa toimiva tatuointi- ja lävistysliike tai solarium

Tatuointi- ja lävistysasiakaspaikan läheisyydessä tulee olla vesipiste. Toiminta tulee järjestää siten, ettei siitä ole terveyshaittaa asiakkaalle, eikä asukkaille. Solariumille pitää olla oma huone.

6. Kiertävät tatuojat ja lävistäjät

Käytössä pitää olla kertakäyttöiset työvälineet tai yksittäispakatut steriilit työvälineet. Käsihygieniää varten tulee olla käsienpesumahdollisuus. Ilmoitus tehdään kotikuntaan.

Lainsäädäntö ja ohjeet

Terveydensuojelulaki 763/1994

Terveydensuojeluasetus 1280/1994

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksa

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristö
Ympäristöterveydenhuolto
Päivi Kauppinen

29.1.2025

Julkinen

Terveydensuojelulain 13§:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden soveltamisohje
Valviran ohje: Kauneushoitolan ja muun vastaavan tilan sekä ihoa rikkovan toiminnan hygienian sekä omavalvonnan vaatimuksista (18.12.2024)

Lisätietoja:
Kuopion kaupunki / ympäristöterveydenhuolto
Päivi Kauppinen
ympäristöterveystarkastaja
044 718 2275
paivi.kristiina.kauppinen(at)kuopio.fi
ymparistoterveys(at)kuopio.fi